

Нелегали, моряки та відстані: правова допомога на Одещині

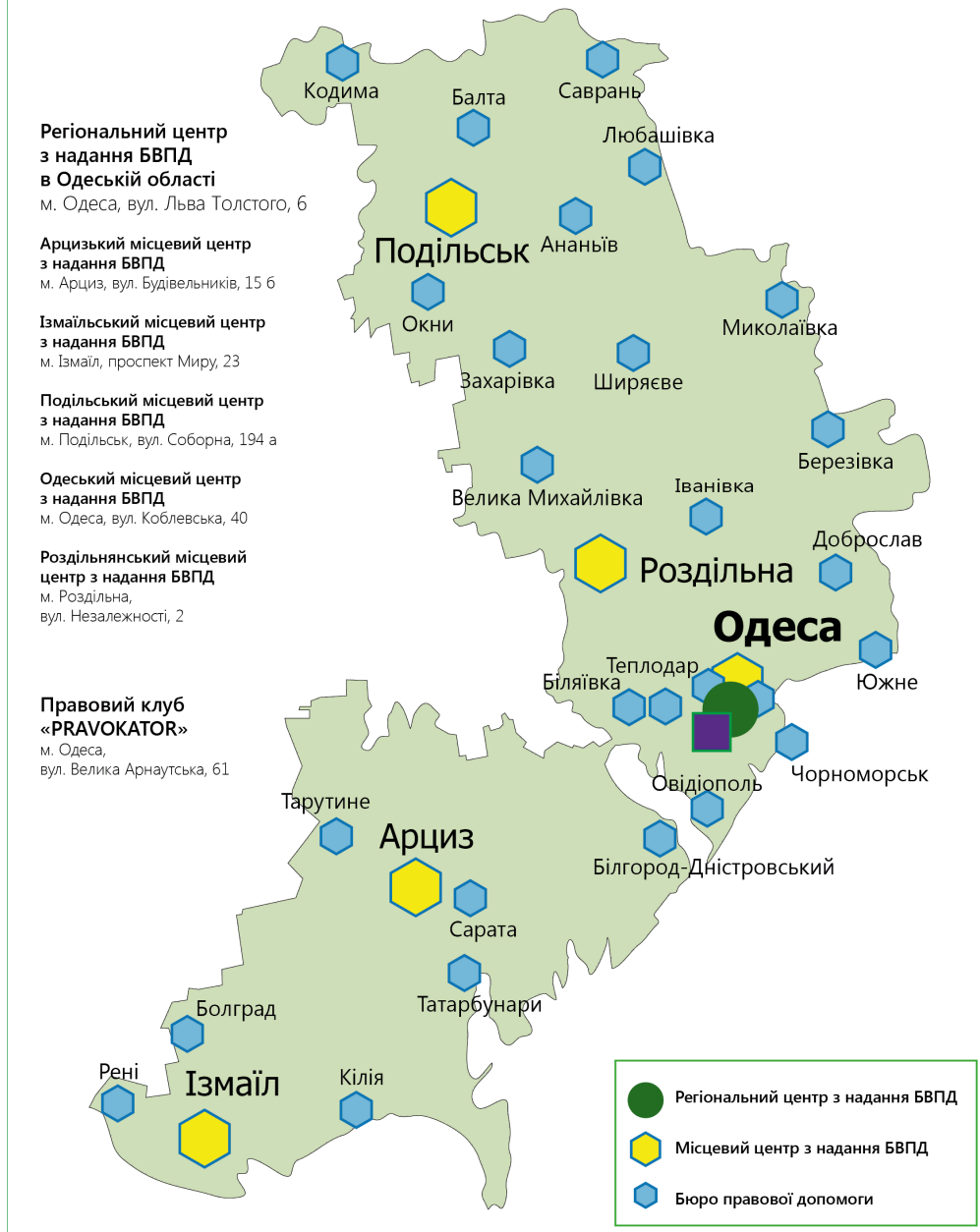
Специфіка Одеської області – протяжність кордонів, багатонаціональне населення, значна кількість мігрантів, туристичний сезон. Тому надання безоплатної правової допомоги в регіоні має свої особливості. Це позначається на роботі центрів та бюро правової допомоги Одещини. Одеська область найбільша в Україні за площею і за протяжністю з півночі на південь – 580 км. Відстань від найвіддаленіших населених пунктів в районні центри досягає 80 км. «Питання комунікацій для нас особливе.

У нас 30 центрів та бюро правової допомоги, чотири з них – в Одесі. Ми формували офіси так, щоб вони були територіально якомога більш доступними для наших клієнтів», – розповідає директорка Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Одеській області Світлана Клішина. Всі заходи для працівників системи БПД проходять на двох локаціях – південній та північній. Наприклад, в Ізмаїлі та Одесі. Великі відстані інколи створюють незручності і для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Наразі Регіональний центр уклав контракти з 135 адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі. З початку цього року Регіональний центр видав адвокатам понад 4 тис. доручень для надання безоплатної вторинної правової допомоги. «У середньому у нас по області 50-60 виїздів адвокатів на добу. Є райони, де взагалі не проживають адвокати. Тому ми залучаємо захисників з сусідніх районів та Одеси», – говорить Світлана Клішина. Ще одна особливість Одещини – кордони з Румунією, Молдовою, невизнаною Придністровською Молдавською республікою, морські порти та курорти.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

СХЕМА РОЗТАШУВАННЯ

центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (БВПД) / бюро правової допомоги

До регіону потрапляє багато громадян іноземних держав та осіб без громадянства. Під час перевірок території ринків «7 кілометр» та «Привоз» практично завжди затримують нелегальних мігрантів з Китаю, В'єтнаму, Сирії, Бангладеш та інших країн. Всі вони – клієнти системи БПД, мають право на адвоката, послуги якого оплачує держава. З початку роботи місцевих центрів з надання БВПД Одеської області надійшло 551 звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги у справах біженців, шукачів притулку та осіб без громадянства. «Це особлива категорія справ, де якісне представництво інтересів клієнтів потребує спеціальних знань та навичок. У тому числі – принципів міжнародного права, положення конвенцій. Важливо правильно використовувати інформаційний простір, враховувати політичний стан країн походження біженців. До того ж, дії у справі мають бути вчинені за короткий проміжок часу», – говорить директорка Регіонального центру. Тому виникла ідея – створити пул з 10-15 адвокатів, які спеціалізуються на наданні правової допомоги біженцям, іноземцям та особам без громадянства. У квітні цього року юристи та адвокати системи БПД взяли участь у тренінгу для тренерів на тему «Правовий захист біженців: юридичні знання та дидактика».

Навчання проводилося БФ «Право на захист» спільно із Агентством ООН у справах біженців в Україні. Тепер вони як тренери передають отримані знання своїм колегам із системи БПД. Регіональну специфіку має й реалізація на Одещині пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину». «Маємо багато викликів – це й часові рамки етапів програми відновлення, подекуди значні відстані, які мусять подолати учасники програми – психологи, медіатори, потерпілі, підозрювані», – розповідає директорка Регіонального центру. Є певні труднощі у посередників в комунікації зі сторонами, особливо з потерпілими. Та завдяки професіоналізму адвокатів-медіаторів з початку дії проекту укладено 11 медіаційних угод між потерпілими та неповнолітніми, які є учасниками програми. Є вже кілька успішних кейсів. На Одещині реалізується ще один проект – «Забезпечення доступу вразливих груп населення до медіації у сімейних та спадкових спорах». Одеса стала першим в Україні містом, де клієнти системи БПД можуть безоплатно скористатись послугами медіаторів на базі Одеського місцевого центру з надання БВПД.

«Медіація дає змогу подолати конфлікт, економити бюджетні кошти на оплату послуг адвокатів та зменшує кількість справ, що передаються до суду», – зазначає Світлана Клішина. Сімейні спори – досить поширена категорія питань, з якими мешканці Одещини звертаються до системи БПД. І тут також є своя особливість – звернення щодо стягнення аліментів з моряків. Адже багато одеситів працюють на суднах іноземних власників. Проте особливості стягнення аліментів з батьків-моряків на утримання дитини прямо на врегульовані чинним законодавством України. Тому звернення щодо стягнення аліментів є специфічною категорією справ, з яким працюють юристи та адвокати системи БПД Одеського регіону. Одеські «особливості» системи БПД цим не обмежуються. Регіональний центр розташований за адресою вул. Льва Толстого, 6 у будівлі, що була зведена у 1903 році. Цей двоповерховий житловий будинок з адміністративними приміщеннями – пам'ятка архітектури. Сім року потому туди заселився Регіональний центр, а до цього – розташовувався відділ Приморського РАЦСу. Цікава деталь – Світлана Клішина зараз працює у тому самому кабінеті, в якому проходила церемонія укладання її шлюбу. А ще в офісі Регіонального центру живе рудий кіт. У цьому нічого особливого немає, адже це Одеса – місто котів.

Стаття на сайті Координаційного центру з надання правової допомоги:
<https://www.legalaid.gov.ua/ua/holovna/207-serpen-2019/2604-nelehaly-moriaky-ta-vidstani-pravova-dopomoha-na-odeshchyni>